

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการศึกษา ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิจัย ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ

สมมุติฐานการวิจัย

ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการน่าจะแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประชากร

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาจากประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทั้งหมดจำนวน

140 คน แบ่งออกเป็น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการจำนวน 100 คน และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ จำนวน 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเป็นแบบตรวจสอบรายการ (check list) เกี่ยวกับเพศ ระดับการศึกษา วิทยฐานะ และระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มี 10 ด้าน จำนวนคำถาม 54 ข้อ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert) หากค่าความเชื่อมั่นตามวิธีของครอนบัก โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .95

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำหนังสือจากคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสถานศึกษา จำนวน 140 ชุด โดยผู้วิจัยส่งและรับคืนแบบสอบถามทางไปรษณีย์ ใช้เวลาในการเก็บข้อมูล 3 สัปดาห์ ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 140 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ ของแบบสอบถาม พบว่าแบบสอบถามมีความถูกต้องและสมบูรณ์ทุกฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย ตามตารางที่ 1

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 วิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) โดยรวมรายด้าน และรายข้อ ตามตารางที่ 2 - 12

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 โดยวิธีการหา

ค่าเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มประชากรรายด้านและโดยภาพรวม ตามตารางที่ 13 -14 และคำร้อยละของผลต่างระดับปฏิบัติงานรายด้าน โดยภาพรวม ตามตารางที่ 15

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการวิจัย สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวม พบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านจากทั้งหมด 10 ด้าน อยู่ในระดับมาก 8 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการงบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้าน การจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน ด้านการดำเนินงานธุรการ ระดับปานกลาง 2 ด้าน คือด้านงานเทคโนโลยีและระบบเครือข่ายสารสนเทศ และด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา

1.1 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการดำเนินงานธุรการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมาก 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ กำกับให้การดำเนินงานธุรการเป็นไปตามระบบที่วางไว้โดยยึดหลัก ความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า มี การมอบหมายให้บุคลากรรับผิดชอบ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ ประชุมบุคลากรวางแผนออกแบบระบบงานธุรการเพื่อลดขั้นตอนให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานได้เหมาะสม

1.2 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามมติที่ประชุม สนับสนุนข้อมูลการรับทราบแก่บุคลากรและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการเกี่ยวกับด้านธุรการในการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.3 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านงานเทคโนโลยีและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ จัดให้มีการพัฒนาบุคลากรและผู้รับผิดชอบ ระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลเขตพื้นที่การศึกษา และดำเนินการสำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

1.4 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ พัฒนาคณาจารย์ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและเจตคติที่เหมาะสมกับโครงสร้างตามภารกิจเทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา มีกำหนดแนวทางการพัฒนาองค์กรได้ครอบคลุมตามขอบข่ายงานด้านบุคลากร เทคโนโลยีและ กลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา

1.5 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการสนับสนุนงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการประชุมเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป และบุคลากรได้ร่วมกันวางแผนการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน

1.6 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการบำรุง ดูแล พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย มีความเหมาะสม เพื่อพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และกำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารด้านอาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

1.7 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดทำสำมะโนนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ รายงานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนนักเรียนให้เขตพื้นที่การศึกษา ได้รับทราบ ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา และจัดทำสำมะโนผู้ที่เข้ารับบริการทางการศึกษา

1.8 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียนอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และมีการสรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้การดำเนินการจัดกิจกรรมที่เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.9 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการประชาสัมพันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ได้ร่วมประชุมวางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการให้บุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม มีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษา และมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษา

1.10 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ รายงานผลการประเมินการควบคุมภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และประเมินผลการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนดและปรับปรุงให้เหมาะสม

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของผู้บริหารสถานศึกษาที่มี

วิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แตกต่างกัน โดยมีค่าร้อยละของผลต่างมากกว่า 5 กล่าวคือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการ มีระดับปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาในด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สูงกว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีประเด็นในการอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมและรายด้านมีการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก มีการปฏิบัติงานตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการดำเนินการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน ด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน ด้านการดำเนินงานธุรการด้านงานเทคโนโลยีและระบบเครือข่ายสารสนเทศ และด้านการประชาสัมพันธ์ การศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การปฏิรูปการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มีการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษามุ่งให้สถานศึกษา มีอิสระความคล่องตัว และบริหารจัดการด้วยตนเองเป็นหลักการสำคัญ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องปฏิบัติงานด้วยการมองเป้าหมายเป็นสำคัญ ทำงานอย่างมียุทธศาสตร์เพื่อให้ได้ประสิทธิภาพสูง การปฏิบัติงานตามแผนนโยบายการปฏิรูป ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 75) แนวทางการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล การกำหนดให้สถานศึกษาของรัฐ เป็นนิติบุคคล ไม่มีการยกเว้นทั้งสถานศึกษาขนาดเล็กและสถานศึกษาขนาดใหญ่ มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญที่จะทำให้สถานศึกษามีอิสระมีความเข้มแข็งในการบริหาร เพื่อให้การบริหารเป็นไปอย่างคล่องตัว รวดเร็วตรงกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา และชุมชน สอดคล้องกับรายการวิจัยของ สันติ รุ่งสมัย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐมเขต 2 (2548) ที่รายงานการวิจัย เรื่องการบริหารจัดการศึกษาสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 พบว่าสภาพการดำเนินงานการบริหารจัดการของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม การบริหารทั่วไป อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.32, \sigma = 0.57$) และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สมัคร เจาะใจดี(2549) ที่ทำการศึกษารื่อง

การศึกษาสภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรสาครตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษาของคุรุสภา พบว่าสภาพการการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก

1.1 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการดำเนินงานธุรการ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม ราชดำเนินและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะในเรื่องการประชุมบุคลากรวางแผนออกแบบระบบงานธุรการเพื่อลดขั้นตอนให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานได้เหมาะสม มีการมอบหมายให้บุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาศักยภาพให้มีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ และการกำกับให้การดำเนินงานธุรการเป็นไปตามระบบที่วางไว้โดยยึดหลัก ความถูกต้องรวดเร็ว ประหยัดและคุ้มค่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ที่วิจัยเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานธุรการ โดยรวม ราชดำเนินและรายชื่ออยู่ในระดับมากเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา นอกเหนือจากด้านการเรียนการสอนแล้วการดำเนินงานธุรการเป็นเรื่องที่ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การดำเนินงานของสถานศึกษาเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด และทันเหตุการณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการต้องมีการวางแผนร่วมกันและทำงานติดต่อประสานงานกันตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับ ธงชัย สันติวงษ์ (2535 :234) กล่าวว่า การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบประกอบด้วย ดังนี้ การระบุให้เห็นถึงขอบเขตงานที่แบ่งให้แต่ละคนเพื่อให้ทราบว่าจะแต่ละขั้นที่ได้แบ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร ชนิดไหน มีขอบเขตปริมาณมากน้อยแค่ไหน สิ่งที่สำคัญในที่นี้ก็คือการระบุชื่อตำแหน่งพร้อมกับให้รายละเอียดของงานขั้นนั้น เอาไว้ การดำเนินงานมอบหมายงานแต่ละขั้นที่ง่ายกว่าให้แก่ผู้ทำงานในระดับรองลงไป การมอบหมายงาน ประกอบด้วย การกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้ทำ พร้อมกับมอบหมายหน้าที่ให้เพื่อที่จะใช้สำหรับการทำงานความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นไป

1.2 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม ราชดำเนินและรายชื่ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่อง จัดทำรายงานการประชุมและแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อรับทราบและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามมติที่ประชุม สนับสนุนข้อมูล การรับทราบแก่บุคลากรและดำเนินการให้มีการปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และดำเนินการเกี่ยวกับด้านธุรการใน

การจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งนี้เนื่องจากงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นงานที่ผู้บริหารสถานศึกษารับผิดชอบโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ที่วิจัยเรื่อง ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมรายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 68) ที่ได้กำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้แก่ รวบรวมประมวลวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่จะใช้ ในการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ดำเนินงานด้านธุรการ ในการจัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำรายงานการประชุม และแจ้งมติที่ประชุมให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อรับทราบดำเนินการหรือถือปฏิบัติแล้วแต่กรณี และประสานการดำเนินงานตามมติการประชุมในเรื่องการอนุมัติ อนุญาต ตั้งการเร่งรัด การดำเนินการและรายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ และสอดคล้องกับ อิศรา จรรย์ยานนท์ (2545:2) กล่าวว่า สถานะกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารที่ทำหน้าที่กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่สำคัญคือ จัดประชุมคณะกรรมการในฐานะต่างๆ มีงานดังต่อไปนี้ จัดทำระเบียบวาระการประชุม เชิญประชุม จัดสถานที่สำหรับประชุมนำเสนอรายละเอียดเนื้อหาตามระเบียบวาระให้คณะกรรมการทราบและพิจารณาทำข้อตกลง รายงานการประชุมและส่งให้บุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเผยแพร่ทำความเข้าใจแนวคิดในสถานศึกษา

1.3 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านงานเทคโนโลยีและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงาน โดยรวม รายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะเรื่องจัดให้มีการพัฒนาบุคลากรและผู้รับผิดชอบระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ ให้ความรู้ ความสามารถและทักษะในการปฏิบัติงาน จัดระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับระบบฐานข้อมูลเขตพื้นที่การศึกษา และดำเนินการสำรวจระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ แต่การดำเนินการอยู่ในระดับ ปานกลาง ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านงานเทคโนโลยีและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ โดยรวมรายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้น่าจะเป็นเพราะว่าสถานศึกษาขนาดเล็กขาดความพร้อมในเรื่องของเทคโนโลยีที่ทันสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่จะนำมาใช้ในการจัดระบบข้อมูล

สารสนเทศ หรือเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ นอกจากนี้สถานศึกษาขนาดเล็กส่วนใหญ่ขาดแคลนครู มีครูสอนไม่ครบชั้น ไม่สามารถดำเนินการด้านการจัดทำข้อมูลได้อย่างเป็นระบบ อีกอย่างครูส่วนใหญ่ขาดความรู้ความสามารถในเรื่องการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ทั้งนี้ทั้งนั้นสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ก็ขาดแคลนในเรื่องวัสดุ อุปกรณ์และบุคลากรที่จะมาดำเนินการ ในเรื่องนี้

1.4 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนา องค์กร พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องพัฒนาบุคลากร ให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและเจตคติที่เหมาะสมกับ โครงสร้าง ตามภารกิจ เทคโนโลยีและกลยุทธ์ของสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ข้อมูล สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการและความจำเป็นในการพัฒนาองค์กรของสถานศึกษา และมีกำหนดแนวทางการพัฒนา องค์กร ได้ครอบคลุมตามขอบข่ายงานด้านบุคลากร เทคโนโลยีและกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพ ปัจจุบัน ปัญหาความต้องการและความจำเป็นของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา มีความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบบริหารและพัฒนาองค์กรให้เหมาะสมกับการปฏิรูปการศึกษาเพื่อ ให้เกิดคุณภาพและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิด ว่า การปฏิบัติงานด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร โดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับ พะยอม วงศ์สารศรี (2537 : 101) กล่าวว่า การจัดองค์กร นับว่ามีความสำคัญยิ่งที่ช่วยให้องค์กรดำเนินไปด้วยความราบรื่นและประสบความสำเร็จ และ องค์กรจะมีประสิทธิภาพได้ก็ต่อเมื่อมีการจัดระบบในการทำงานอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่าง ยิ่งหน่วยงานใหญ่ มีบุคลากรมาก งานสลับซับซ้อน ผู้บริหารต้องจัดระบบการทำงานให้เหมาะสม นอกจากนี้ ปราณี กองทิพย์ และมังกร ปุ่มกิ่ง (2538 : 66) ได้กล่าวไว้ในเรื่องความสำคัญของการจัด องค์กร ดังนี้ ทำให้กำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ เพื่อความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ได้อย่างชัดเจนด้วยโครงสร้างองค์กร ทำให้เกิดความร่วมมือของกิจกรรมโดยการแบ่งกลุ่มงาน มอบหมายภาระหน้าที่ที่สัมพันธ์กันในองค์กรเดียวกัน ช่วยลดความสับสนและหลีกเลี่ยงความ ซ้ำซ้อนในการทำงาน เพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างประหยัด เพื่อจัดระบบและก่อให้เกิด ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานรวมทั้งลดความขัดแย้ง

1.5 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการส่งเสริมสนับสนุนวิชาการ งบประมาณ

บุคลากรและบริหารทั่วไป พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานโดยรวม ราชดำเนินและราชช้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการประชุมเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาความต้องการด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคลากรและด้านงานบริหารทั่วไป และบุคลากรได้ร่วมกันวางแผนการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงาน ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่สำคัญเป็นผู้ริเริ่มดำเนินงานต่างๆ ตลอดทั้งเป็นผู้ปฏิบัติงาน โดยตรงและได้รับทราบปัญหาความต้องการเพื่อการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพภายในสถานศึกษา มีการวิเคราะห์ปรับปรุงและพัฒนางานเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมสนับสนุนงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคลากร และงานบริหารทั่วไป โดยรวม ราชดำเนินและราชช้อยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา ส่วนที่ 1 การบริหารและการจัดการศึกษาของรัฐบัญญัติไว้ในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าว ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง นอกจากนี้เป็นไปตามแนวปฏิบัติของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 71) ที่กำหนดไว้ ดังนี้ คือ สำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและการบริหารทั่วไป จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน ติดตามประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านต่างๆ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ

1.6 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีการปฏิบัติงานโดยรวม ราชดำเนินและราชช้อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการบำรุงดูแล พัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมให้อยู่ในสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย

มีความเหมาะสม พร้อมทั้งจะใช้ประโยชน์ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ และกำหนดแนวทางวางแผนการบริหารงานด้านอาคารสถานที่ และการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการเรื่องอาคารสถานที่เพื่อให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้คิดว่าการปฏิบัติงานด้านการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม โดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจรัส พิมพ์ (2547) ที่ทำการศึกษารื่องการบริหารสภาพสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 พบว่าการบริหารสภาพสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากและเป็นไปตามแนวทางปฏิบัติของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 71) คือ กำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บำรุงดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัยเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ สรุปล ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา นอกจากนี้สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 26) ที่กล่าวว่างานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญ 3 ประการ คือ การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ดำเนินงานอาคารสถานที่ ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ อาคารสถานที่เป็นสิ่งจำเป็นต่อการดำเนินงานของสถานศึกษา การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 ให้นิยามไว้ว่า มาตรา 4 สิ่งแวดล้อมหมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่ลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้น โดยธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ทำขึ้น โดยนัยที่เป็นสากล สิ่งแวดล้อม หมายถึง สรรพสิ่ง ซึ่งกำหนด กฎเกณฑ์และกิจกรรมทั้งหลายที่อยู่รอบตัวมนุษย์ สามารถแบ่งออกได้ 2 หมวดใหญ่ๆ คือ สิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น และการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียนแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ อุบัติเหตุที่ร้ายแรงและอุบัติเหตุที่ไม่ร้ายแรง มาตรการในการป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน คือ การจัดโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะและปลอดภัย การวางแผนป้องกัน การจัดการทางด้านสวัสดิศึกษา และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การบริหารอาคารสถานที่

1.7 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดสำมะโนนักเรียน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องรายงานข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ให้เขตพื้นที่การศึกษาได้รับทราบ ประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูล จำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา และจัดทำสำมะโน ผู้ที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน โดยตรง ดำเนินการตั้งแต่การสำมะโนประชากรวัยเรียนและต้องจัดทำทะเบียนนักเรียน ระบบงานข้อมูลนักเรียนรายบุคคล สามารถดำเนินการจำหน่ายนักเรียน การย้ายนักเรียน การเลื่อนชั้นเรียน การสำมะโนนักเรียนมีความจำเป็นในการบริหารจัดการที่ผู้บริหารต้องดำเนินการเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ในการวางแผนการบริหารจัดการ และต้องรายงานให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบตามระยะเวลาที่กำหนด ทั้งนี้เพื่อนำข้อมูลมาวางแผนดำเนินการต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการสำมะโนนักเรียน โดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 72) ที่กำหนดให้สถานศึกษาประสานงานกับชุมชนและท้องถิ่นในการสำรวจข้อมูลจำนวนนักเรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาในเขตบริการของสถานศึกษา การจัดทำสำมะโนผู้เรียนที่จะเข้ารับบริการทางการศึกษาของสถานศึกษา จัดระบบข้อมูลสารสนเทศจากการสำมะโนผู้เรียน เพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสนอข้อมูลสารสนเทศการสำมะโนผู้เรียนให้เขตพื้นที่การศึกษารับทราบ นอกจากนี้สอดคล้องกับ สนอง สิริกุลวัฒนา และคณะ (2547 : 302) ได้รวบรวม พระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545 การศึกษาภาคบังคับ หมายความว่า การศึกษาชั้นปีที่หนึ่งถึงชั้นปีที่เก้าของการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

1.8 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการส่งเสริมกิจการนักเรียน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม รายด้านและรายข้ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้ ใฝ่เรียน อย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัดและความสนใจของผู้เรียน และมีการสรุปและประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการส่งเสริมกิจกรรมนักเรียน เพื่อให้การดำเนินงาน

การจัดกิจกรรมที่เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ทั้งนี้เนื่องจากงานกิจการนักเรียน เป็นกิจกรรมต่อเนื่องที่สถานศึกษาต้องจัดให้แก่นักเรียนควบคู่กับการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนทุกๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการส่งเสริมกิจการนักเรียน โดยรวม รายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 73) ที่กำหนดแนวปฏิบัติในการดำเนินงานกิจการนักเรียน ไว้ดังนี้คือ วางแผนกำหนดแนวทางการส่งเสริม การจัดกิจกรรมนักเรียนของสถานศึกษา โดยสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการวางแผน ดำเนินการจัดกิจกรรมนักเรียน และส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมอย่างหลากหลายตามความถนัด และความสนใจของนักเรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง และสรุปประเมินผลเพื่อปรับปรุงแก้ไข การส่งเสริมกิจการนักเรียนเพื่อให้งานการจัดกิจกรรม เกิดคุณค่าและประโยชน์ต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง และสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 70) บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการดำเนินงานกิจการนักเรียน คือ ริเริ่มในการวางแผนงานการจัดกิจกรรมนักเรียน แบ่งสายงานรับผิดชอบในแต่ละกิจกรรมและเป็นผู้ร่วมในการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน ดูแลให้บุคลากรฝ่ายต่างๆ ทำงานประสานสัมพันธ์กันได้เป็นอย่างดี ติดต่อประสานสัมพันธ์กับชุมชน สนับสนุนและส่งเสริมให้ทำงานเป็นไปด้วยดี อำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ เช่น จัดสรรงบประมาณ การจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ต่างๆ และอนุมัติในการจัดกิจกรรมทุกประเภท ทั้งในและนอกสถานศึกษา อีกทั้งเป็นผู้สั่งยกเลิกการจัดกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์

1.9 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงาน โดยรวม รายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง โดยดำเนินการได้ร่วมประชุมวางแผนการประชาสัมพันธ์ของสถานศึกษา โดยการให้บุคคล ชุมชน องค์กร สถาบันและสื่อมวลชนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม การศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเผยแพร่ข่าวสารข้อมูลและผลงานของสถานศึกษา และการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชนที่จะได้รับข่าวสารข้อมูลทางการศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ที่ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ที่พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา โดยรวม รายด้านและรายชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

น่าจะเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ส่วนใหญ่ ขาดแคลนครูและบุคลากรผู้มีความรู้ความสามารถในการดำเนินการ ขาดแคลนวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ ที่นำมาใช้ นอกจากนี้โรงเรียนขนาดเล็กไม่ค่อยมีผลงานที่จะนำเสนอต่อสาธารณชนมากนัก ส่วนใหญ่ใช้วิธีการพบปะพูดคุย หรือการแจ้งประชาสัมพันธ์โดยการแจ้งให้ทราบในที่ประชุม คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและที่ประชุมผู้ปกครองนักเรียน

1.10 ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติงานโดยรวม ราชด้านและราชข้ออยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะเรื่องการรายงานผลการประเมินการควบคุมภายในต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การดำเนินการควบคุมตามหลักเกณฑ์มาตรการและวิธีการที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด และการประเมินผลการควบคุมภายในตามมาตรการที่กำหนดและปรับปรุงให้เหมาะสม ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมการควบคุมภายในหน่วยงานของผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนผ่านการอบรมจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทำให้ได้ศึกษาถึงวิธีการจัดกิจกรรมการควบคุมที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อป้องกันหรือลดความเสียหายความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้น และสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์มีการแบ่งแยกหน้าที่งานตรวจสอบภายในหน่วยงานอย่างเหมาะสม และมีการจัดระบบมาตรฐานการตรวจสอบภายใน เพื่อสนองนโยบายของหน่วยงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูธุรการคิดว่า การปฏิบัติงานด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน โดยรวม ราชด้านและราชข้ออยู่ในระดับมากเช่นกัน และสอดคล้องกับคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน (2544 : 2) กล่าวว่าระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วย การกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน พ.ศ. 2544 การควบคุมภายใน หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานที่ผู้กำกับดูแล ฝ่ายบริหารและบุคลากรของหน่วยรับตรวจจัดให้มีขึ้น เพื่อสร้างความมั่นใจอย่างสมเหตุสมผลว่า การดำเนินงานของหน่วยรับตรวจจะบรรลุวัตถุประสงค์ของการควบคุมภายในด้านประสิทธิผลและประสิทธิภาพของการดำเนินงาน ซึ่งรวมถึงการดูแลรักษาทรัพย์สิน การป้องกันหรือลดความผิดพลาด ความเสียหาย การรั่วไหล การสิ้นเปลือง หรือการทุจริตในหน่วยรับตรวจ ด้านความเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน และด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และมติคณะรัฐมนตรี

2. ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของผู้บริหารที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไป

ตามสมมุติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ คือระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ของผู้บริหารที่มี
 วิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการน่าจะแตกต่างกัน และ งานวิจัย
 ของของนิเวศน์ อรรถพงษ์ (2547) ที่วิจัยเรื่องการศึกษาการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษา
 ชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 ซึ่ง พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครู
 ธุรการ มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไป โดยรวมทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมี
 นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ทั้งนี้เนื่องจากสถานศึกษาขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช
 เขต 3 มีการอบรบบุคลากรเพื่อพัฒนาด้านต่างมากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญ
 การหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ ได้รับการพัฒนาตามเกณฑ์มาตรฐาน
 ที่กฎหมายกำหนดก่อนเข้าสู่ตำแหน่งที่มีวิทยฐานะ และการบริหารงานในสถานศึกษาขนาดเล็กที่มี
 สภาพและบริบทเหมือนๆ กัน งบประมาณที่ได้รับจำกัด วัสดุอุปกรณ์ ทางด้านเทคโนโลยีไม่เพียงพอ
 ผู้บริหารต้องทำหน้าที่รับผิดชอบดูแล กำกับ นิเทศ ติดตามในการจัดการศึกษาและในขณะเดียวกัน
 ต้องทำหน้าที่ผู้สอนในสถานศึกษาด้วย ด้วยเหตุผลมีครูผู้สอนไม่ครบชั้นเรียน เป็นปัญหาและ
 อุปสรรคของการบริหารจัดการ

และสอดคล้องกับผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็ก
 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตตรวจราชการที่ 11 และ 14 เกี่ยวกับปัญหา
 อุปสรรค ความต้องการและข้อเสนอแนะ คือ 1) ด้านการบริหาร ผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็กยัง
 ต้องทำหน้าที่ครูสอนควรสรรหามูลค่ากรให้เพียงพอสามารถแยกงานบริหารงานจัดการจากงานสอน
 ให้ชัดเจนให้พัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ควรมีเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ จัดบุคลากร
 ทางด้านงานธุรการ 2) ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์ เช่นคอมพิวเตอร์ สื่อ อุปกรณ์การเรียนวิทยาศาสตร์และ
 อุปกรณ์กีฬาขาดแคลนคือคุณภาพควรจัดสรรให้เหมาะสมทันเวลา 3) ด้านงบประมาณเนื่องจาก
 จำนวนนักเรียนมีน้อยเงินรายหัวที่จัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการพัฒนาสถานศึกษาให้มี
 ประสิทธิภาพควรเพิ่มเงินพิเศษสถานศึกษาขนาดเล็ก (www.inspect9.moe.go.th/smallschool.htm)
 ดังนั้นเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงานด้านการดำเนินงานธุรการ ด้านงาน
 เทคโนโลยี และระบบเครือข่ายสารสนเทศ ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร
 ด้านการส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป ด้านการดูแลอาคาร
 สถานที่ และสิ่ง แวดล้อม ด้านการจัดทำสำมะโนผู้เรียน ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน
 ด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน ของผู้บริหาร

สถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ ในสถานศึกษานาขนาดเล็กสังกัด ลำ ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 ไม่มีความแตกต่างกัน ทั้งนี้าจจะเป็นเพราะ

2.1.1 ด้านงานธุรการ เป็นงานที่ทุกโรงเรียนต้องศึกษาวิเคราะห์สภาพงานธุรการของสถานศึกษาและระเบียบกฎหมายแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง วางแผนออกแบบระบบงานธุรการ ลดขั้นตอนการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ โดยอาจนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ในการดำเนินงานให้เหมาะสม จัดบุคลากรรับผิดชอบและพัฒนาให้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานธุรการตามระบบที่กำหนดไว้ จัดหา ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และ ซอฟต์แวร์ (Software) ให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานด้านธุรการได้ตามระบบที่กำหนดไว้ โดยยึดหลักความถูกต้อง รวดเร็ว ประหยัด คุ่มค่า และติดตามประเมินผล ปรับปรุงงานธุรการให้มีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 67)

ธงชัย สันติวงษ์ (2535 : 234) กล่าวว่า การกำหนดหน้าที่รับผิดชอบประกอบด้วย ดังนี้ การระบุให้เห็นถึงขอบเขตงานที่แบ่งให้แต่ละคนเพื่อให้ทราบว่า งานแต่ละชิ้นที่ได้แบ่งเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร ชนิดไหน มีขอบเขตปริมาณมากน้อยแค่ไหน สิ่งที่สำคัญในที่นี้ก็คือการระบุชื่อเป็นตำแหน่งพร้อมกับให้รายละเอียดของงานชิ้นนั้น เอาไว้ การดำเนินงานมอบหมายงานแต่ละชิ้นที่ง่ายกว่าให้แก่ผู้ทำงานในระดับรองลงไป การมอบหมายงาน ประกอบด้วย การกำหนดความรับผิดชอบที่ชัดเจนเกี่ยวกับงานที่มอบหมายให้ทำ พร้อมกับมอบหมายหน้าที่ให้เพื่อที่จะใช้สำหรับการทำงานตามความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสิ้นไป ดังนั้นสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ ปฏิบัติงานด้านธุรการในสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2.1.2 ด้านงานเทคโนโลยี และระบบเครือข่ายสารสนเทศ มีขอบข่ายที่ปฏิบัติได้แก่ การสำรวจข้อมูลด้านเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา การวางแผนกำหนดนโยบายแนวทางการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาใช้ในการบริหาร และพัฒนาการศึกษา การส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและการพัฒนาทักษะในการผลิต รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ การส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาการผลิต การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และติดตามประเมินผลการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อให้เกิดการใช้ที่คุ้มค่าและเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้

เนื่องจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้ดำเนินการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ต้องการพัฒนาเครือข่ายสร้างสถานศึกษาให้เข้มแข็ง จัดให้มีระบบเครือข่ายสารสนเทศในแต่ละกลุ่มเครือข่าย มีการอบรมเจ้าหน้าที่ของกลุ่มเพื่อทำหน้าที่อำนวยความสะดวกให้แก่สถานศึกษาต่างๆ ทั้งในด้านข้อมูลและ

วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ แต่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานขนาดเล็กขาดอุปกรณ์ทางด้านเทคโนโลยีและเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนั้นไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ จึงทำให้การบริหารงานด้านเทคโนโลยีไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.3 ด้านการจัดระบบการบริหารและการพัฒนาองค์กร เป็นงานที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการภายใต้กรอบโรงเรียนนิติบุคคล ที่มีการแบ่งฝ่ายงานออกเป็น 4 ฝ่ายงาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ได้กำกับติดตามให้เป็นไปตามนี้ และสถานศึกษาทุกแห่งต้องดำเนินการศึกษาวิเคราะห์โครงสร้าง ภารกิจ การดำเนินงาน ปริมาณ คุณภาพ และสภาพของสถานศึกษา มีการวางแผนออกแบบ การจัดระบบ โครงสร้าง การแบ่งส่วนราชการ ภายในจัดระบบการทำงาน นำเสนอคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา นครศรีธรรมราชเขต 3 พิจารณาให้ความเห็นชอบในการแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษา ประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทั่วไปทราบ ดำเนินการบริหารจัดการให้เป็นไปตามโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการที่กำหนด และติดตามประเมินผล ปรับปรุงการจัดระบบการบริหารให้มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 มีแนวดำเนินการในลักษณะที่เหมือนกัน โดยเฉพาะสถานศึกษาขนาดเล็กมีบริบทที่เหมือนกันจึงทำให้การปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการและผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.4 ด้านการส่งเสริม สนับสนุนด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป ด้วยสภาพของสถานศึกษาขนาดเล็กที่ประสบปัญหาในลักษณะที่เหมือนกัน ทำให้การดำเนินการด้านนี้ ไม่แตกต่างกันถึงแม้ว่าผู้บริหารสถานศึกษาจะมีวิทยฐานะต่างกันก็ตาม ดังที่กระทรวงศึกษาธิการ (2546) ได้กำหนดไว้ว่า เป็นการดำเนินการสำรวจปัญหาความต้องการจำเป็นของด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป จัดระบบส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการบริหารงานด้านวิชาการ งบประมาณ บุคลากรและบริหารทั่วไป จัดหาสื่อวัสดุอุปกรณ์เทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานทุกด้าน ติดตามประเมินผลการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของบุคลากรในด้านต่างๆ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เกิดการสนับสนุนและอำนวยความสะดวกด้านต่างๆ ให้มีความยืดหยุ่นคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ จึงทำให้การปฏิบัติงานไม่มีความแตกต่างกันระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ

2.1.5 ด้านการดูแลอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สถานศึกษาได้กำหนดแนวทางการวางแผนการบริหารจัดการอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา บำรุงดูแลและพัฒนาอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ให้อยู่ในสภาพที่มั่นคงปลอดภัยเหมาะสมที่จะใช้ประโยชน์ ติดตามและตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ประเมินผลและรายงานการใช้อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาทั้งนี้เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีความปลอดภัยและนักเรียนบุคลากรสามารถเรียนและปฏิบัติงานอย่างมีความสุข ซึ่งสถานศึกษา ทุกแห่งต้องดำเนินการ ไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือสูงกว่าชำนาญการผลของการปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จำรัส พิมพา (2547) ที่ทำการศึกษารื่องการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนคร พบว่าผลการเปรียบเทียบการบริหารสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสกลนครจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวมปฏิบัติไม่แตกต่างกัน

2.1.6 ด้านการจัดทำสำมะโนผู้เรียน เป็นเรื่องของการปฏิบัติตามกฎหมายการศึกษาภาคบังคับ เป็นนโยบายและเป้าหมายของกระทรวงศึกษา มีการติดตามโดยกำหนดเวลาการปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้สามารถบริการได้ร้อยละ 100 สำหรับผู้ที่อยู่ในการศึกษาภาคบังคับทั้งนี้ จะให้บรรลุเป้าหมาย ให้สถานศึกษากำหนดกลยุทธ์ทั้งรุกและรับ ประสานงานกับชุมชน สํารวจจัดทำสำมะโนนักเรียน จัดเป็นระบบสารสนเทศ และเสนอข้อมูลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ให้ทุกสถานศึกษาดำเนินการและรายงานให้เขตพื้นที่การศึกษาทราบตามวันเวลาที่กำหนด ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการปฏิบัติงาน ไม่แตกต่างกัน

2.1.7 ด้านการส่งเสริมงานกิจการนักเรียน เป็นการจัดการเรียนรู้ให้แก่ นักเรียนในด้านทักษะที่จำเป็น โดยเฉพาะที่เป็นการเรียนรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากทักษะพื้นฐานที่ต้องเรียนรู้ในห้องเรียน เป็นสิ่งจำเป็นที่สถานศึกษาต้องพิจารณาความเหมาะสมสอดคล้องกับวัฒนธรรมท้องถิ่น และความเป็นเอกลักษณ์ของไทย คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ตามแนวทางที่กระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเขต 3 กำหนด ในการดำเนินกิจกรรม เช่นการเรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกให้นักเรียนทำได้ คิดเป็น ทำเป็นและมีนิสัยรักการอ่านปลูกฝังนิสัยใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง สุดท้ายที่สถานศึกษาต้องทำคือประเมินผลผลิตและผลกระทบเพื่อปรับปรุงและแก้ไข ซึ่งสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 3 มีบริบท สภาพปัญหา ความขาดแคลนที่คล้ายคลึงกันจึงทำให้การปฏิบัติงานของสถานศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ ไม่มีความแตกต่างกัน

2.1.8 ด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา งานประชาสัมพันธ์ เป็นงานที่สถานศึกษาทุกแห่งควรจะทำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการประสานงานกับผู้ปกครอง และชุมชนองค์กรท้องถิ่น ให้มีความรู้ความเข้าใจและสนับสนุนซึ่งกันและกัน สถานศึกษาขนาดเล็กมีจำนวนนักเรียนไม่มากนัก การประชาสัมพันธ์กระทำในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน เนื่องจากขนาดงบประมาณได้แก่ 1) การประชุมผู้ปกครอง 2) การทำเอกสารแผ่นพับ 3) การพบปะพูดคุย ในขณะที่เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน ดังนั้น ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการกับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ ปฏิบัติงานในลักษณะที่ไม่แตกต่างกัน

2.1.9 ด้านการจัดกระบวนการควบคุมภายในหน่วยงาน งานด้านการควบคุมภายในหน่วยงานเป็นที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานการควบคุมภายใน ที่ต้องดำเนินการทุกสถานศึกษา กิจกรรมที่สำคัญได้แก่ วิเคราะห์ กำหนด จัดลำดับ กำหนดมาตรการเบื้องต้น วางแผนในการควบคุม ดำเนินการตามแผนตามเกณฑ์ของสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ประเมินผลการปฏิบัติและรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ สถานศึกษาขนาดเล็กมีงบประมาณน้อย การปฏิบัติงานมักจะไม่มีลักษณะที่เสี่ยง ดังนั้นสถานศึกษาจึงดำเนินการลักษณะที่เหมือนกัน ไม่ว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการหรือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการ จึงปฏิบัติงานไม่แตกต่างกัน

2.2 ผลการเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติงาน ด้านงานเลขานุการของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดับการปฏิบัติงานด้านการบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญมากกว่า 0.05 ทั้งนี้เนื่องจากงานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นหน้าที่โดยตรงเฉพาะ ตำแหน่งเฉพาะบุคคลตามกฎหมายในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาในตำแหน่งเลขานุการ ซึ่ง ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะชำนาญการ ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหาร น้อย และเป็นผู้บริหารมือใหม่ การตัดสินใจ อาศัยการประชุมเป็นหลัก เป็นผู้ปฏิบัติงานนี้โดยตรง แต่ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิทยฐานะสูงกว่าชำนาญการส่วนใหญ่ เป็นผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการบริหารมากกว่า เมื่อพิจารณาระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาทุกคนมากกว่า 8 ปี ผ่านการพัฒนา การเข้าสู่ตำแหน่งระดับคุณภาพของงานที่แตกต่างกัน ภาวะผู้นำจึงมีมากกว่า และใช้ความสนิทความเป็นกันเองมากกว่าระเบียบกฎหมาย สอดคล้องกับ ดร. สุวิทย์ มูลคำ, ดร. อรทัย มูลคำ ก้าวเข้าสู่การเลื่อนวิทยฐานะ (2549 : 32) คุณภาพของการปฏิบัติงานผู้บริหารสถานศึกษาชำนาญการ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานในหน้าที่ ที่กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติงานและมีความรู้ทั่วไประดับพื้นฐาน มีความสามารถในการบริหารจัดการสถานศึกษา ด้านงานวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล การบริหารทั่วไป ตามแนวที่กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กำหนด คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าชำนาญ การมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการบริหารงานในหน้าที่ที่ กฎหมาย ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและมีความรอบรู้ ทัวไป โดยแสดงให้เห็นว่ามีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ มีการประยุกต์จากแนวทางที่กฎหมายที่ เกี่ยวข้องกำหนด ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับสำนักงานการประถมศึกษา แห่งชาติ (2541 :28) ชุดอบรมผู้บริหารสถานศึกษา ระดับสูง ความจำเป็นการใช้ทักษะในการบริหาร ขึ้นอยู่กับระดับของผู้บริหาร ผู้บริหารระดับที่ต่ำกว่าจำเป็นต้องใช้ทักษะเชิงเทคนิคมากกว่า ทักษะ เชิงมนุษยสัมพันธ์ กล่าวคือ ผู้บริหารที่มีวิถยฐานะชำนาญการ ต้องอาศัยเทคนิคการประชุมในการขอ ความเห็นชอบ การตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกฎหมาย การระดมเงินทุนเพื่อ ทางการศึกษาที่มีความจำเป็นและได้รับความช่วยเหลือต้องอาศัยการประชุม และความร่วมมือจาก กรรมการของสถานศึกษา ส่วนผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวิถยฐานะสูงกว่าชำนาญการนิยมใช้ทักษะ เชิงมนุษยสัมพันธ์มากกว่าการใช้ทักษะเชิงเทคนิค คือการประชุมที่เป็นทางการ ทั้งนี้อาศัยการมี ประสบการณ์ที่มากกว่าการตัดสินใจ ความเป็นกันเอง ภาวะผู้นำที่สูงกว่า การรู้จักประยุกต์กฎหมาย ระเบียบ ให้เข้ากับบริบทของสถาน ศึกษา ดังนั้นระดับการปฏิบัติงานด้านงานเลขานุการ คณะกรรม การสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของผู้ บริหารสถานศึกษาที่มีวิถยฐานะชำนาญการ กับผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีวิถยฐานะสูงกว่าชำนาญการจึงมีความแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยเรื่อง ระดับการปฏิบัติงานบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็ก สังกัดสำนักเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ทราบระดับการปฏิบัติงานด้าน การบริหารทั่วไปในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ขนาดเล็กแล้ว ว่าการดำเนินการด้านงานเทคโนโลยีและ ระบบเครือข่ายสารสนเทศ และด้านการประชาสัมพันธ์การศึกษา สถานศึกษาต่างๆ ยังดำเนินการใน ระดับปานกลาง จึงควรนิเทศ ติดตาม กำกับ ดูแล

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณควรดูแลในเรื่องของวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัยที่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการและจัดระบบเครือข่ายเพื่อให้การบริหาร งานต่างๆ ในสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อวางแผน สนับสนุน ส่งเสริม และจัดการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กได้ถูกต้องตรงเป้าหมาย

4. ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลเบื้องต้น เพื่อวางแผน สนับสนุน ส่งเสริม และจัดการบริหารสถานศึกษาขนาดเล็กได้ถูกต้องตรงเป้าหมาย

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างงานอื่นๆของสถานศึกษากับการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3
2. ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานทั่วไปของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็กซึ่งเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ
3. ควรศึกษาความต้องการในการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 3 ในการบริหารงานทั่วไป